

## Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune

### MØTEINNKALLING

Forfall meldes VIKS på 404 91 344 / 452 22 228  
Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Møtetid: 28. august 2014, kl. 09.00  
Møtested: Møterom Representasjon, Svend Foynsgt. 9 Tønsberg

#### Saksliste:

- 24/14 Godkjenning av protokollen fra møte 22.05.2014.**  
Vedlegg: Protokoll fra møte 22.05.14
- 25/14 Oppfølging forvaltningsrapport – Kvalitet og etterlevelse av lovpålagte krav innenfor videregående opplæring.**  
Orientering ved fylkesadministrasjonen.  
Vedlegg: FT-sak 92/13
- 26/14 Prosjektrapport – Kontroll av spesialundervisning i praksis**  
Gjennomgang ved revisor.  
Vedlegg: Prosjektrapport – Kontroll av spesialundervisning i praksis
- 27/14 Rapport eierskapskontroll – Vestfold Festspillene AS**  
Gjennomgang ved revisor.  
Vedlegg: Rapport selskapskontroll – Vestfold Festspillene AS
- 28/14 Budsjett kontroll og tilsyn Vestfold fylkeskommune 2015**  
Saken ettersendes.
- 29/14 Svarbrev fra Partilovnemnda om tilskudd til fylkestingsgruppene**  
Orientering ved Monica Herstad, fylkesadministrasjonen.  
Vedlegg: Svarbrev fra Partilovnemnda, 06.06.14
- 30/14 Referatsaker**
- Protokoll fra generalforsamling i Vestviken kollektivtrafikk AS
  - Protokoll fra generalforsamling i Vestfold kollektivtrafikk AS
  - eINFO – kontrollutvalgets rett til innsyn i tilsattes e-post
  - Endringer i IKS-loven
  - KS lanserer nytt styrevervregister

**31/14      Eventuelt**

Revetal, 21. august 2014  
For leder av kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune, Kjetil Holm Klavenes



Gaute Hesjedal  
Rådgiver VIKS

**Innkalling m/saksliste til:**  
Medlemmer  
Varamedlemmer  
Fylkesordfører  
Fylkesrådmann  
Vestfold Kommunerevisjon

## Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune

### MØTEPROTOKOLL

Dato: 22.05.14 kl. 09.00  
Møtested: Fylkeshuset Svend Foynsgt. 9, Tønsberg  
Møterom: Kultur

#### DISSE MØTTE:

Kjetil Holm Klavenes, leder  
Rune Mathiassen, nestleder  
Ingar Døler, medlem  
Janne Ekmann, medlem  
Elisabeth Trevland, medlem

#### FORFALL:

#### DESSUTEN MØTTE:

Erik Gundersen, adm.dir. VKT, sak 19/14  
Tone Klausen Borge, økonomisjef VKT, sak 19/14  
Monica Herstad, jurist VFK, sak 21/14  
Linn Therese Bekken, revisjonssjef, VKR  
Hanne Britt Nordby Sveberg, leder forvaltningsrevisjon i VKR  
Gaute Hesjedal, rådgiver VIKS

**MØTELEDER:** Kjetil Holm Klavenes

Innkallingen og saksliste ble godkjent og møtet ble satt kl. 09.00

#### Saksliste:

**18/14 Godkjenning av protokollen fra møte 10.04.2014.**

**Vedtak:**

Protokoll fra møte 10.04.14 godkjennes.

**19/14 Orientering Vestviken kollektivtrafikk (VKT)**

Adm.dir Erik Gundersen i VKT orienterte om selskapet generelt, VKTs formål, samfunnsnytte, strategier og utfordringer. Rettsoppgjøret mot Skatt Sør ble belyst.

**Vedtak:**

Informasjon om Vestviken kollektivtrafikk AS tas til orientering.

20/14

**Bestilling selskapskontroll Vestviken Kollektivtrafikk AS**

Leder for forvaltningsrevisjon, Hanne Britt Nordby Sveberg, gjennomgikk prosjektplanen for selskapskontroll av Vestviken Kollektivtrafikk AS. Revisor informerte om at frist for levering av ferdig rapport bes utsatt til 10.11.14. Saken ble diskutert.

**Vedtak:**

Det bestilles en selskapskontroll av Vestviken Kollektivtrafikk AS med utgangspunkt i fremlagte prosjektplan fra VKR datert 12.05.14. Under problemstilling nr. 6 inkluderes vurderinger om hvordan krav om universell utforming ivaretas knyttet til transporttjenestene. I tillegg ønsker kontrollutvalget en problemstilling nr. 7 som omhandler brukertilfredshet i forhold til tjenestene som leveres, deriblant punktlighet.

Ferdig rapport med aktuelle uttalelser sendes VIKS innen 10.11.14. Rapporten legges fram for behandling i kontrollutvalget i møte 20.11.14. Kostnadene dekkes av budsjetterte midler til forvaltningsrevisjon.

I samsvar med vedtak i FT 21/14 skal rapporten inneholde oversikt over ressursbruk og revisorenes kompetanse.

Kontrollutvalget vurderer at VKR innehar nødvendig kompetanse til å utføre selskapskontrollen.

21/14

**Orientering vedr. fylkeskommunalt partiliskudd**

Monica Herstad fra fylkesadministrasjonen orienterte om status i sak om fylkeskommunalt partiliskudd. Partilovnemnda skal behandle VFKs henvendelse i møte 26.mai. Partilovnemndas avgjørelse kan få konsekvenser for hvordan fylkeskommunalt partiliskudd utbetales. Saken ble diskutert.

**Vedtak:**

Saken tas til orientering.

22/14

**Referatsaker**

- Styringsgruppemøte Færder videregående skole (ettersendt referat fra siste møte 12.05.14)
- FT sak 21/14 Gjennomgang av Fagskolen
- Tilgang til lukkede møter i fylkeskommunale organer

Sakene ble diskutert.

**Vedtak:**

Referatsakene tas til orientering.

**23/14 Eventuelt**

- Leder orienterte om tilbakemelding fra kontrollutvalget i Akershus fylkeskommune (brev av 15.15.14 ettersendt).

**Vedtak:**

Planlagt møte 16.10.14 flyttes til 15.10.14 for å gjennomføre felles opplegg med kontrollutvalget fra Akershus fylkeskommune.

- Det ble informert om at leder og Gaute Hesjedal fra VIKS vil delta på fagkonferansen til FKT i Haugesund 3. – 4. juni. Elisabeth Trevland meldte avbud til konferansen. De andre medlemmene ble tilbudt å overta plassen. Sekretariatet melder fra til FKT om avbud.

Alle vedtak ble fattet enstemmig.

Møtet ble hevet kl. 11.35.

**NB: Neste møte 28.08.14**

Revetal, 23. mai 2014

For leder av kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune, Kjetil Holm Klavenes



Gaute Hesjedal (sign)  
Rådgiver, VIKS

**Innkalling m/saksliste til:**

Medlemmene  
Varamedlemmene  
Fylkesordføreren  
Fylkesrådmannen, til orientering  
Vestfold Kommunerevisjon

## Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune

Saksbehandler: Gaute Hesjedal

Saksgang:  
Kontrollutvalget  
Kontrollutvalget

Møtedato:  
24.10.13  
28.08.14

### **SAKSNR. 25/14**

### **Oppfølging av forvaltningsrapport "Kvalitet og etterlevelse av lovpålagte krav innenfor videregående opplæring i Vestfold fylkeskommune"**

#### **Saksopplysninger:**

Kontrollutvalget behandlet forvaltningsrapporten "Kvalitet og etterlevelse av lovpålagte krav innenfor videregående opplæring i Vestfold fylkeskommune" i møte 24.10.13.

Formålet med rapporten var å undersøke om Vestfold fylkeskommune har et system som sikrer at kravene i opplæringslova med forskrifter blir oppfylt. Det ble også undersøkt om Vestfold fylkeskommune tilbyr spesialundervisning til de elever som har krav på det i følge opplæringslova.

4 problemstillinger ble lagt til grunn for prosjektet:

1. Har Vestfold fylkeskommune, som skoleeier, et forsvarlig system for egenkontroll på opplæringsområdet?
2. I hvilken grad etterleves systemet for egenkontroll på opplæringsområdet?
3. Foreligger det et hensiktsmessig system for å fange opp hvilke elever som har rett til spesialundervisning?
4. Får elevene, som har enkeltvedtak, de ressursene og den spesialundervisningen de har krav på?

Kontrollutvalget sluttet seg til revisors konklusjoner og anbefalinger som ble gitt i rapporten ba om tilbakemelding i løpet av høsten 2014 fra fylkesadministrasjonen på hvordan rapporten følges opp.

Revisor gav følgende anbefalinger:

- Utarbeide prosedyrer for arkivering i QM+ for å gjøre kvalitetssystemet mer brukervennlig for alle i virksomhetene
- Opplæring i bruken av QM+ ved virksomhetene
- Ajourføre dokumenter i QM+

- Foreta risikovurderinger for å kartlegge og analysere kritiske områder, som kan ha konsekvens for evnen til å oppfylle lovpålagte krav innenfor videregående opplæring fullt ut.
- Følge opp at skolene hvert år utarbeider kompetanseutviklingsplaner

Fylkestinget sluttet seg til kontrollutvalgets vedtak ved sin behandling av rapporten i FT-sak 92/13.

Vedlegg:

- FT-sak 92/13

**Innstilling**

Legges fram uten innstilling.

**Vedtak:**



**VESTFOLD**  
fylkeskommune

## SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 201315748  
Saksbehandler Rolf Sivertsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkestinget	12.12.2013	92/13

### **Kvalitet og etterlevelse av lovpålagte krav innenfor videregående opplæring i Vestfold fylkeskommune**

---

#### **Sammendrag**

Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune bestilte forvaltningsprosjektet "Kvalitet og etterlevelse av lovpålagte krav innenfor videregående opplæring i Vestfold fylkeskommune" i møte 03.06.13. Vestfold kommunerevisjon har levert sluttrapport for prosjektet med innstilling med anbefalte tiltak. OM+ er fylkeskommunens digitale kvalitetsprogram.

#### **Fylkesordførers innstilling**

Fylkestinget støtter kontrollutvalgets vedtak og slutter seg til revisors konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrapporten:

- Utarbeide prosedyrer for arkivering i QM+ for å gjøre kvalitetssystemet mer brukervennlig for alle i virksomhetene
- Opplæring i bruken av QM+ ved virksomhetene
- Ajourføre dokumenter i QM+
- Foreta risikovurderinger for å kartlegge og analysere kritiske områder, som kan ha konsekvens for evnen til å oppfylle lovpålagte krav innenfor videregående opplæring fullt ut.
- Følge opp at skolene hvert år utarbeider kompetanseutviklingsplaner

Fylkestinget ber administrasjonen om å gi kontrollutvalget tilbakemelding på hvordan rapporten er fulgt opp i løpet av høsten 2014.

**Fylkestinget har behandlet saken i møte 12.12.2013 sak 92/13**

#### **Møtebehandling/votering**

Fylkesordførers innstilling ble enstemmig vedtatt.



## **Vedtak**

Fylkestinget støtter kontrollutvalgets vedtak og slutter seg til revisors konklusjoner og anbefalinger i forvaltningsrapporten:

- Utarbeide prosedyrer for arkivering i QM+ for å gjøre kvalitetssystemet mer brukervennlig for alle i virksomhetene
- Opplæring i bruken av QM+ ved virksomhetene
- Ajourføre dokumenter i QM+
- Foreta risikovurderinger for å kartlegge og analysere kritiske områder, som kan ha konsekvens for evnen til å oppfylle lovpålagte krav innenfor videregående opplæring fullt ut.
- Følge opp at skolene hvert år utarbeider kompetanseutviklingsplaner

Fylkestinget ber administrasjonen om å gi kontrollutvalget tilbakemelding på hvordan rapporten er fulgt opp i løpet av høsten 2014.

## Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune

Saksbehandler: Gaute Hesjedal

Saksgang:  
Kontrollutvalget  
Fylkestinget

Møtedato:  
28.08.14

### **SAKSNR. 26/14**

#### **Prosjektrapport - Kontroll av spesialundervisning i praksis**

##### **Saksopplysninger:**

Kontrollutvalget behandlet forvaltningsrevisjonsrapporten "Kvalitet og etterlevelse av lovpålagte krav innenfor videregående opplæring" i møte 24.10.13. På bakgrunn av den rapporten ble det vedtatt å gjennomføre et begrenset prosjekt for å se på i hvilken grad vedtak om spesialundervisning blir utført. VKR utarbeidet prosjektplan for prosjektet og denne ble vedtatt i møte 13.02.14.

Prosjektets formål har vært å undersøke i hvilken grad vedtak om spesialundervisning i videregående skole blir gjennomført i praksis. Det er jobbet ut i fra denne problemstillingen:

- Får elever, som har enkeltvedtak, den spesialundervisningen de har krav på i praksis?

Kontrollutvalget har gitt innspill til spørsmål som kan belyse problemstillingen.

Revisors hovedinntrykk i rapporten, til tross for en begrenset gjennomgang/lite utvalg, er at elever som har enkeltvedtak får den spesialundervisningen de har krav på. Revisor oppfordrer Vestfold fylkeskommune til å fortsette det gode arbeidet på området med spesialundervisning.

Det er grunn til å være oppmerksom på denne undersøkelsens svært begrensede omfang med tanke på i hvilken grad man kan generalisere funnene. Revisor gir også klart uttrykk for det i rapporten og understreker at den gir et inntrykk av hvordan situasjonen er, men ingen klare konklusjoner.

Vedlegg:     Prosjektrapport – Kontroll av spesialundervisning i praksis

**Innstilling:**

Kontrollutvalget viser til prosjektrapport "Kontroll av spesialundervisning i praksis" og slutter seg til revisors vurderinger og anbefalinger.

Kontrollutvalget ser positivt på at de undersøkelsene som er gjort i rapporten viser at de utvalgte elevene får den spesialundervisningen de har krav på i praksis.

Kontrollutvalget vurderer det som positivt at det drives erfaringsutveksling både internt på og mellom skoler i tillegg til godt samarbeid med PPT.

Rapporten oversendes fylkestinget til orientering.

**Vedtak:**

## Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune

Saksbehandler: Gaute Hesjedal

Saksgang:  
Kontrollutvalget  
Fylkestinget

Møtedato:  
28.08.14

### SAKSNR. 27/14

#### Eierskapskontroll – Vestfold Festspillene AS

##### Saksopplysninger:

Vestfold Kommunerevisjon har på bestilling fra kontrollutvalget gjennomført en eierskapskontroll i selskapet Vestfold Festspillene AS. Rapporten ble bestilt i møte 24.10.13 og ferdig rapport ble levert sekretariatet 26.06.14.

Eierskapskontrollen har til formål å vurdere hvordan Vestfold fylkeskommune forvalter sine eierinteresser i Vestfold Festspillene AS. Kontrollen er gjennomført med bakgrunn i følgende problemstillinger:

1. Hvordan fungerer rapportering fra selskapet til Vestfold fylkeskommunes egne politiske organer?
2. Utøves virksomheten i selskapet Vestfold Festspillene AS i tråd med gjeldende lover og regler og innenfor de rammer som vedtektene gir?
3. Utøves virksomheten innenfor rammene av fylkestingets vedtak og forutsetninger?
4. Har Vestfold Festspillene AS en effektiv og økonomisk forsvarlig drift?
5. Har selskapet fulgt opp prinsipielle merknader og forhold, herunder nummererte brev med påpekninger fra selskapets valgte revisor?

Revisor vurderer at selskapet oppfylder sin rapporteringsplikt til Vestfold fylkeskommune samt at virksomheten drives i tråd med gjeldende lover og regler. Revisor mener det er viktig at selskapet sikrer at rutinene for økonomisk rapportering vedlikeholdes og etterleves. Det vurderes som helt essensielt at selskapet har fokus på å sikre driften gjennom økte inntekter på bakgrunn av svak likviditet.

Revisjonens anbefalinger er at Vestfold fylkeskommune:

- særskilt følger opp aspekter knyttet til styrets informasjonsplikt grunnet selskapets anstrengte økonomi

- innleder dialog med styret og de øvrige eierne om å utarbeide en tydeligere eierstrategi for å fremme tiltak som kan styrke selskapets drift og egenkapital
- vurderer å innarbeide rutiner for å sikre at styrereferater mottas, distribueres og gjennomgås fortløpende

Revisjonens anbefalinger er at Vestfold Festspillene AS:

- fortsetter å ha fokus på selskapets økonomiske situasjon og tiltak for å rette opp egenkapitalsituasjonen og har økonomi som fast styresak på hvert møte
- i de fremtidige rapporteringer til eierne har et særskilt fokus på selskapets strategi og måloppnåelse knyttet til selskapets økonomiske stilling og tiltak for å rette opp egenkapitalsituasjonen, f. eks som en egen sak til generalforsamlingen.
- skjerper rutineene knyttet til undertegning av protokollene fra generalforsamlingene
- er påpasselig med at styresaker som omhandler fastsettelse av lønn og sluttavtaler til daglig leder blir protokollført, slik at beslutningsprosessene blir tydelig dokumentert

Vedlegg: Eierskapskontroll - Vestfold Festspillene AS

#### **Innstilling:**

Kontrollutvalget viser til eierskapskontroll av Vestfold Festspillene AS og slutter seg til revisors konklusjoner og anbefalinger slik de fremkommer i rapporten:

Revisjonens anbefalinger er at Vestfold fylkeskommune:

- særskilt følger opp aspekter knyttet til styrets informasjonsplikt grunnet selskapets anstrengte økonomi
- innleder dialog med styret og de øvrige eierne om å utarbeide en tydeligere eierstrategi for å fremme tiltak som kan styrke selskapets drift og egenkapital
- vurderer å innarbeide rutiner for å sikre at styrereferater mottas, distribueres og gjennomgås fortløpende

Revisjonens anbefalinger er at Vestfold Festspillene AS:

- fortsetter å ha fokus på selskapets økonomiske situasjon og tiltak for å rette opp egenkapitalsituasjonen og har økonomi som fast styresak på hvert møte
- i de fremtidige rapporteringer til eierne har et særskilt fokus på selskapets strategi og måloppnåelse knyttet til selskapets økonomiske stilling og tiltak for å rette opp egenkapitalsituasjonen, f. eks som en egen sak til generalforsamlingen.
- skjerper rutineene knyttet til undertegning av protokollene fra generalforsamlingene
- er påpasselig med at styresaker som omhandler fastsettelse av lønn og sluttavtaler til daglig leder blir protokollført, slik at beslutningsprosessene blir tydelig dokumentert

Kontrollutvalget vil følge opp rapporten i 2015 og be om tilbakemelding fra både Vestfold fylkeskommune og Vestfold Festspillene AS på hvordan de har fulgt opp revisors anbefalinger.

Rapporten oversendes fylkestinget.

**Fylkestinget innbys til å fatte følgende vedtak:**

Fylkestinget viser til eierskapskontroll av Vestfold Festspillene AS og slutter seg til revisors konklusjoner og anbefalinger slik de fremkommer i rapporten fra VKR.

Vestfold fylkeskommune og Vestfold Festspillene AS henstilles om å etterkomme revisors anbefalinger.

Fylkestinget ser positivt på at kontrollutvalget følger opp rapporten i 2015.

**Vedtak:**

## Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune

Saksbehandler: Gaute Hesjedal

Saksgang:  
Kontrollutvalget  
Fylkestinget

Møtedato  
28.08.14

**SAKSNR. 28/14**  
**Budsjett 2015 - tilsyn og kontroll i Vestfold fylkeskommune**

Saken ettersendes.

## Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune

Saksbehandler: Gaute Hesjedal

Saksgang:  
Kontrollutvalget  
Kontrollutvalget

Møtedato:  
22.05.14  
28.08.14

### **SAKSNR. 29/14**

#### **Fylkeskommunalt partitilskudd – svar fra Partilovnemnda**

Fylkestinget i Vestfold fylkeskommune vedtok i sak nr 61/13 av 26. september 2013 endring i kapittel 7 § 11 om fylkeskommunalt tilskudd til de politiske partiene i fylkestingsgruppene i reglement for folkevalgte organer i Vestfold fylkeskommune.

Det har i ettertid oppstått spørsmål om hvem som er rett mottaker ved tildeling av det fylkeskommunale tilskudd, i hvilket omfang fylkestingsgruppene selv kan disponere det fylkeskommunale tilskuddet og spørsmål om i hvilken grad det fylkeskommunale tilskuddet til fylkestingsgruppene kan revideres eller skal undergis revisjon/kontroll.

Partilovnemnda har avgitt en tolkningsuttalelse på de problemstillingene som har vært reist i Vestfold fylkeskommune. Nemnda poengterer at det er et skille mellom ren partistøtte og tilskudd til tiltak. Det vurderes at fylkeskommunen har anledning til å gi tilskudd til nærmere konkrete formål og samtidig sette i verk tiltak for å kontrollere at midlene brukes som forutsatt.

Vedlegg: Brev fra Partilovnemnda

**Innstilling:**  
Saken tas til orientering.

**Vedtak:**



Vestfold Fylkeskommune  
Stabsavdelingen – HR-seksjonen  
Svend Foyns gate 9  
3126 Tønsberg

## Fylkeskommunalt tilskudd til fylkestingsgrupper

Det vises til brev fra fylkeskommunen 21. mars 2014, samt tidligere e-post fra deres saksbehandler Monica Herstad 5. november 2013 og e-post fra Bjørn Eriksen, Arbeiderpartiet, 6. november 2013.

Partilovnemnda legger til grunn at hovedspørsmålet i saken er om Reglement for folkevalgte organer mv. i Vestfold fylkeskommune kapittel 7 (godtgjørelsesreglementet) § 11, som endret ved fylkestingets vedtak 26. september 2013, er i samsvar med partiloven § 10 tredje og fjerde ledd.

Det understrekes fra vår side at Partilovnemndas svar her er en tolkingsuttalelse i samsvar med partiloven § 24 annet ledd bokstav a, og ikke et enkeltvedtak.

## Fylkeskommunens reglement

Kapittel 7 § 11, som saken gjelder, har slik ordlyd:

### *§ 11 Disponering av det fylkeskommunale partilskudd*

Det fylkeskommunale partilskuddet disponeres fullt ut av partienes/grupperingenes fylkestingsgrupper. Fylkestingsgruppas gruppeleder må sørge for at fylkestingsgruppa registreres med et eget organisasjonsnummer. Fylkestingsgruppa vedtar årlig et budsjett som sendes fylkesordfører.

Tilskuddet skal nyttes til tiltak som setter medlemmene av fylkestingsgruppa med vara-representanter bedre i stand til å utføre arbeidet som folkevalgte. Tilskuddet kan bl.a. disponeres til sekretærhjelp, kompensasjon for stor arbeidsbelastning og til kjøregodtgjørelse, kurs, seminarer og opplæringsvirksomhet som ikke dekkes for øvrig over fylkeskommunens budsjett.

Partilskuddet kan utbetales fra fylkeskommunen etter anvisning fra gruppeleder. Dersom tilskuddet delvis brukes som lønn/kjøregodtgjørelse, er fylkeskommunen arbeidsgiver. For den del av partilskuddet som fylkestingsgruppa disponerer skal det årlig avlegges regnskap overfor fylkesrevisor med rapport til fylkesordfører. Ved fylkestingsgruppas uttreden av fylkestinget skal fylkestingsgruppa gjøre opp endelig

regnskap 31. oktober og ubrukte partitilskuddsmidler tilfaller fylkeskommunen ved fylkesrådmannen.

### Partilovens bestemmelser

Utgangspunktet må tas i partiloven § 1 tredje ledd, som lyder:

(3) Loven gjelder for de politiske partienes hovedorganisasjon, sentrale ungdomsorganisasjon, fylkesorganisasjon, fylkesungdomsorganisasjon og kommunale organisasjon. Gruppene i Stortinget, fylkesting og kommunestyre omfattes ikke av loven. Kapittel 3 og 4 gjelder for partier som er registrert i samsvar med kapittel 2.

Det følger av annet punktum at partiloven ikke gjelder for gruppene i fylkestinget. Første og annet punktum i tredje ledd ble tatt inn i loven ved lovendring 1. februar 2013, men det følger av forarbeidene til lovendring at dette kun var en presisering, i det den samme avgrensningen også gjaldt tidligere. Den kom tidligere imidlertid kun til uttrykk i forarbeidene, jf. nærmere om dette i Prop. 140 L (2011-12) side 103 og Ot. prp. nr. 84 (2004-05) side 78.

Denne avgrensningen mot «gruppene i ..(..) fylkesting» kan være vanskelig å forene med at det i loven § 10 likevel er gitt regler med direkte adresse til bl.a. disse gruppene. Partiloven § 10 lyder:

#### § 10. Overordnede prinsipper for offentlig støtte

(1) Statlig tilskudd til politiske partiers organisasjoner på nasjonalt, regionalt og kommunalt nivå ytes med de beløp som fastsettes av Stortinget.

(2) Stortinget finansierer de folkevalgte gruppene i Stortinget. Fylkeskommunen finansierer de folkevalgte gruppene i fylkestinget. Kommunen finansierer de folkevalgte gruppene i kommunestyret. Støtten til de folkevalgte gruppene i fylkestinget og kommunestyret skal ytes forholdsmessig etter deres oppslutning ved valget.

(3) Til støtte fra stat, kommune eller fylkeskommune skal det ikke knyttes betingelser som kan komme i konflikt med de politiske partienes selvstendighet og uavhengighet.

(4) Myndighetene skal ikke føre kontroll med partienes eller gruppenes disponering av støtten.

Trolig må § 1 tredje ledd annet punktum forstås noe innskrenkende, og da slik at de folkevalgte gruppene i alle fall ikke kan pålegges plikter etter loven (være pliktsubjekter), mens de folkevalgte gruppene likevel kan ha rettigheter etter loven (være rettighetssubjekter) der dette er sagt uttrykkelig. En konsekvens av dette er at de folkevalgte gruppene f.eks. ikke har innberetningsplikter etter kapittel 4, men likevel vil være beskyttet av kravet om forholdsmessighet i støtten, jf. § 10 annet ledd.

Det følger av forarbeidene (Ot.prp. nr. 84 (2004-05) side 25-26) at § 10 annet ledd i første rekke gir uttrykk for en ansvarsfordeling, mens bestemmelsen ikke gir de folkevalgte gruppene noe rettskrav på støtte. Støtten kan settes til null. Behovet for å klargjøre ansvarsfordelingen må antas å ha sammenheng med at de folkevalgte gruppene fram til vedtakelsen av partiloven i 2006 var blitt finansiert med en egen tilskuddsordning over statsbudsjettet (øremerkede midler), og at disse midlene heretter skulle legges inn i statens rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner. Omleggingen ble bl.a. begrunnet med at retten til å velge egen organisering og finansiering inngår i det lokale sjølstyrer, jf. NOU 2004: 25 «Penger teller, men stemmer avgjør» side 107 og Ot.prp. nr. 84 (2004-05) side 19 og 26.

Det heter videre i odelstingsproposisjonen om § 10 annet ledd, side 19 og side 79:

For å sikre at kommunene finansierer gruppene på en ikke-vridende måte, går utvalget inn for å lovregulere måten støtte kan gis på – etter mønster av det svenske lovverket. Den valgte lovformuleringen er videreført i § 10 annet ledd i forslaget til ny partilov, ..(..)..

Fordelingen mellom partiene i kommuner og fylkeskommuner må skje i forhold til deres oppslutning ved valget. Støtten kan da fordeles i forhold til antall representanter, som representantstøtten i dag, eller i forhold til antall stemmer.

Partiloven § 10 tredje og fjerde ledd har fått lite omtale i lovens forarbeider. Det uttales følgende i NOU 2004: 25 side 153:

Tredje og fjerde ledd fastslår de forutsetninger som legges til grunn for Stortingets bevilgningsvedtak og som kommer til uttrykk flere steder i gjeldende rundskriv P-650 om støtteordningen til de politiske partiene. Betingelser som ikke støtter an mot partienes krav på selvstendighet og uavhengighet av offentlige myndigheter, omfattes ikke av forbudet. Forutsetningene gjelder støtte på alle nivå. De som mottar offentlig støtte disponerer fritt over denne og skal ikke stilles til ansvar for bruken.

Departementet fulgte dette, og sier derfor følgende i Ot.prp. nr. 84 side 79:

Tredje og fjerde ledd fastslår de forutsetninger som legges til grunn for Stortingets bevilgningsvedtak og som kommer til uttrykk flere steder i gjeldende retningslinjer om støtteordningen til de politiske partiene. Forutsetningene gjelder støtte på alle nivå. De som mottar offentlig støtte disponerer fritt over denne og skal ikke stilles til ansvar for bruken.

Det framgår av dette at § 10 tredje og fjerde ledd ikke spesielt er rettet mot finansieringen av de folkevalgte gruppene på Stortinget, i fylkesting og kommunestyre. Basert på en ren ordfortolkning kan det også anføres at tredje ledd overhodet ikke kan komme til anvendelse på «de folkevalgte gruppene», idet loven her kun nevner «de politiske partiene», og ikke «gruppene».

Fjerde ledd omfatter imidlertid klart nok også de folkevalgte gruppenes anvendelse av «støtten».

Det kan spørres om det kan være grunnlag for å skille mellom «støtte» og «finansiering», og da slik at *støtte* skulle omfatte den økonomiske overføringen som partilagene kan benytte fritt til de formål partiet sjøl bestemmer, mens *finansiering* skulle omfatte dekning av de utgiftene som de folkevalgte gruppene har for drift av gruppa. I Vestfold fylkeskommunes reglement kap. 7 § 11 annet ledd er det nettopp gitt eksempler på hva slags utgifter dette kan være:

Tilskuddet skal nyttes til tiltak som setter medlemmene av fylkestingsgruppa med vara-representanter bedre i stand til å utføre arbeidet som folkevalgte. Tilskuddet kan bl.a. disponeres til sekretærhjelp, kompensasjon for stor arbeidsbelastning og til kjøregodtgjørelse, kurs, seminarer og opplæringsvirksomhet som ikke dekkes for øvrig over fylkeskommunens budsjett. ..(..)..

Det er vanskelig å legge til grunn at partiloven – og lovens forarbeider – åpent og bevisst legger til grunn et slikt skille, men et slikt skille mellom den rene støtten og mer øremerket finansiering vil likevel kunne ha mye for seg ved en vurdering av om kontrolltiltakene går partienes uavhengig for nær eller ikke. Når økonomiske overføringer er gitt med sikte på å dekke konkrete utgifter er det vanskelig å se at en kontroll med at pengene er brukt som tiltenkt, kan sies å gripe inn i partienes uavhengighet og sjølstendighet.

### Tidligere uttalelser fra Partilovnemnda

Partilovnemnda har uttalt seg om forholdet mellom gruppestøtte til kommunestyregrupper og partiloven § 10 to ganger tidligere, se brev til Fornøyings- og administrasjonsdepartementet 11. januar 2007 og 4. januar 2008 i sak 34-06. Saken gjaldt kravet i § 10 annet ledd om at støtte skal ytes forholdsmessig, og tar derfor ikke stilling til de spørsmål som nå er forelagt nemnda, men det finnes likevel bemerkninger med overføringsverdi.

Begge brevene vedlegges.

I det første brevet ble det (nederst side 3) vist til at

støtte etter § 10 annet ledd ikke er partistøtte som sådan, men støtte til de folkevalgte gruppene. Det var etter rundskriv P-650 ikke et vilkår for slik støtte at den folkevalgte gruppa tilhørte et registrert parti. Noe slikt vilkår ble heller ikke innført med partiloven, jf. bl.a. Ot.prp. nr. 84 (2004-05) side 24.

Og i det andre brevet (side 4) ble det uttalt følgende:

Partiloven § 10 annet ledd omhandler etter sin ordlyd "de folkevalgte gruppene i kommunestyret". Kommunal støtte til partiene kan komme i mange former. Det synes likevel klart at § 10 annet ledd ikke tar sikte på å regulere f.eks. spørsmål om frikjøp av gruppeledere, eventuelt andre kommunepolitikere, eller fordeling av lønnede verv osv. mellom partier og posisjon og opposisjon.

### Nemndas uttalelse

Etter partilovens vurdering er det ikke helt enkelt å få harmoni og samsvar mellom partiloven § 1 tredje ledd annet punktum og § 10 annet til fjerde ledd. Reglene i loven er hovedsak gitt med sikte på registrerte politiske partier. De særlige reglene i § 10 om folkevalgte grupper – enten de består av medlemmer valg inn på lista til et registrert parti eller på ei anna liste – faller litt på utsida av lovens øvrige bestemmelser.

Når man tar hensyn til den vekt som ved lovendringen i 2006 ble lagt på folkevalgte organers rett til sjøl å bestemme hvordan og hvor mye de folkevalgte gruppene skulle finansieres, samt prinsippet i § 10 tredje ledd om at det bare er betingelser som kan komme i konflikt med mottakerens "selvstendighet og uavhengighet" som er forbudt, er det vanskelig for nemnda å se at bestemmelsene i kap. 7 § 11 i reglementet for Vestfold fylkeskommune går for langt. Fylkeskommunen kunne helt avstått fra å finansiere gruppene. Ut fra en "fra det mer til det mindre" -

betraktning, må fylkeskommunen derfor kunne gi tilskudd beregnet til nærmere konkrete formål, og samtidig iverksette tiltak for å kontrollere at midlene brukes som forutsatt.

Det er et faktisk skille mellom ren partistøtte – for bruk slik partiet sjøl finner best – og tilskudd til tiltak som setter medlemmene av fylkestingsgruppene bedre i stand til å utføre sitt arbeid som folkevalgt. Så lenge alle grupperingene er underlagt de samme saklig begrunnede vilkår, kan ikke Partilovnemnda se at de betingelsene som er satt er i strid med prinsippet i partiloven § 10 tredje ledd. Regelverket er heller ikke i strid med § 10 fjerde ledd dersom det legges til grunn at det også rettslig sett er en forskjell på "støtte" og "finansiering". Partilovnemnda mener et slikt skille må innfortolkes i denne bestemmelsen, og forbudet i fjerde ledd mot "kontroll med ..(..).. gruppenes disponering av støtten" omfatter derfor ikke kontroll med tilskudd av den art det er tale om i denne saken. Begrepet *støtte* må her tolkes "innskrenkende" til å omfatte frie midler som ikke er bevilget til særlige formål.

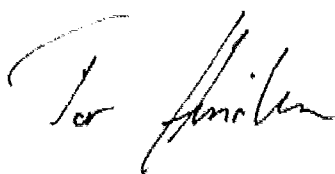
Partilovnemnda har ut fra samme betraktning ingen bemerkninger til at det er fylkesrevisor, og ikke fylkespartienes revisor, som skal motta årlig regnskap over gruppenes bruk av tilskuddet. Det står for øvrig i logisk sammenheng med at fylkeskommunen er arbeidsgiver når tilskuddet benyttes til lønn og kjøregodtgjørelse.

Partilovnemnda har heller ikke merknader til at ubrukte tilskuddsmidler skal tilbakeføres til fylkeskommunen.

###

Denne tolkningsuttalelsen er enstemmig. Saken ble drøftet på nemndas møte 26. mai 2014, der alle medlemmene var til stede. Et utkast til uttalelse ble deretter sendt på sirkulasjon og ble akseptert av samtlige medlemmer, ved e-post per 5. juni 2014.

For Partilovnemnda



Tor Henriksen  
Sekretariatsleder

Kopi:

Vestfold Arbeiderparti, [vestfold@arbeiderpartiet.no](mailto:vestfold@arbeiderpartiet.no)

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, [postmottak@kmd.dep.no](mailto:postmottak@kmd.dep.no)

Partilovnemnda  
v/leder Ørnulf Røhnebæk  
Eidsivating lagmannsrett  
Hamar Tinghus  
2326 Hamar

Fornyings- og administrasjonsdepartementet  
Postboks 8004 Dep  
0030 Oslo

Gardermoen, 11. januar 2007

Sak 34-06 Tolkning av partiloven – Kommunal støtte – Oversendelse av brev fra Eigersund kommune

Deres ref: 200603052-/JON-1

Det vises til brev fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) 1. november 2006 om tolkning av partiloven § 10 annet ledd.

*Sakens bakgrunn*

Sakens bakgrunn er Eigersund kommunes reglement for partistøtte. Før vedtakelsen av partiloven ble den kommunale partistøtta i Eigersund fordelt med 50 prosent som grunnstøtte, med et likt beløp til alle partier som var representert i kommunestyret uavhengig av størrelse, mens de øvrige 50 prosent ble fordelt etter antall representanter i kommunestyret.

I samband med sak i formannskapet om revisjon av reglementet har det oppstått spørsmål om partiloven § 10 annet ledd tredje og fjerde punktum er til hinder for at kommunen opprettholder sin fordelingsnøkkel. Bestemmelsen lyder:

Kommunene finansierer de folkevalgte gruppene i kommunestyret. Støtten til de folkevalgte gruppene i ... kommunestyret skal ytes forholdsmessig etter deres oppslutning ved valget.

Eigersund kommune sendte 3. oktober 2006 brev til Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) med følgende spørsmål:

- Hvor fritt står kommunen til å fordele kommunal partistøtte?
- Kan kommunen ha en ordning som tidligere, som forfordeler<sup>1</sup> de mindre partiene ved at det gis et fast beløp likt til alle partiene som er representert i kommunestyret?

KRD sendte brevet til FAD, som igjen har bedt om Partilovnemndas vurdering.

---

<sup>1</sup> Ordet "forfordele" synes her brukt uriktig. Å forfordele betyr å gi noen mindre enn de ellers skulle hatt, ikke mer.

### *Partilovnemndas kompetanse*

Om Partilovnemndas kompetanse til å avgi tolkningsuttalelser uavhengig av en konkret klagesak, vises det til nemndas prinsippavklaring i sak 5-06 (tilgjengelig på [www.partilovnemnda.no](http://www.partilovnemnda.no), under "vedtak").

### *FADs vurdering*

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har i brevet til nemnda redegjort for sitt syn på saken. Det er vist til at FAD – før opprettelsen av Partilovnemnda 3. mars 2006 – har gitt veiledende uttalelser om spørsmålet.

Departementet viser til at statsstøtta til de folkevalgte gruppene i kommunestyrene (og fylkestingene) før vedtakelsen av partiloven ble regulert i rundskriv P-650, fra 24. mai 1993. I punkt II 2 bokstav B het det at statsstøtta til gruppene i kommunestyrene "er sammensatt av et grunnbeløp og et representanttillegg" og at "alle grupper som har krav på støtte, skal tildeles det samme grunnbeløp og det samme tillegg pr. representant i gruppen". Tilsvarende fantes i punkt II 4 bokstav B vedrørende gruppene i fylkestingene.

Etter en gjennomgang av forarbeidene til partiloven, konkluderer departementet med at en kommunal støtteordning basert på prinsippene i de tidligere retningslinjene punkt II 2 B og punkt II 4 B er forenlig med partiloven § 10 annet ledd.

### *Partilovnemndas vurdering*

Partilovnemnda er enig i at utgangspunktet bør tas i det tidligere rundskriv P-650, for deretter å undersøke hvor klart man i forarbeidene til partiloven har tatt avstand fra den fordelingsnøkkelen som fulgte av rundskrivet.

Et system med lik grunnstøtte til alle grupperinger uavhengig av størrelse innebærer at man automatisk bryter med prinsippet om absolutt forholdsmessighet mellom en grupperings oppslutning ved valg og tildelt støtte. Slik sett kan det synes å være en motsetning mellom partiloven § 10 annet ledd siste punktum på den ene siden og det tidligere rundskriv P-650 og retningslinjene i Eigersund kommune på den annen.

Ordlyden i § 10 annet ledd siste punktum bør imidlertid ikke tolkes så strengt. For det første krever ikke ordlyden absolutt forholdsmessighet. For det annet tas det i partilovens forarbeider ikke direkte avstand fra et kommunalt støttesystem basert på noe grunnstøtte og noe støtte utregnet etter antall representanter eller antall stemmer. Tvert om synes det i Ot.prp. nr. 84 (2004-05) side 26 venstre spalte å være lagt til grunn at den kommunale (og fylkeskommunale) støtta også framover ville være delt i grunnstøtte og representantstøtte, jf. utsagnet om at det ikke vil være "aktuelt å fastslå en eventuell minstestørrelse for gruppestøtten eller representantstøtten i lov eller forskrift".

Direkte gjelder dette utsagnet spørsmålet om statlig regulering av nivået på den kommunale støtta, men indirekte sier utsagnet noe om hvordan man tenkte rundt kravet om forholdsmessighet. Grunnstøtte ble ikke ansett som en umulighet etter § 10 annet ledd siste punktum.

For det tredje må man se på hvilke hensyn bestemmelsen i § 10 annet ledd siste punktum er ment å ivareta. Lovens formulering er her identisk med den lovteksten som ble foreslått i NOU 2004: 25. Formålet med formuleringen blir beskrevet side 108:

For å sikre at kommunene finansierer gruppene på en ikke-vridende måte går utvalget inn for å lovregulere måten støtte kan gis på, etter mønster av det svenske lovverket. Den valgte formuleringen finnes i § 10 annet ledd i forlaget til ny partilov.

Den svenske loven det vises til (kommunallagen § 10), er nærmere omtalt side 66. Etter denne kan ikke den kommunale støtta utformes slik at den "otillbørligt gynnar eller missgynnar ett parti".

Det synes å være dekning for å hevde at den valgte ordlyden i § 10 annet ledd siste punktum er unyansert og firkantet, sett hen til det hensynet som skal ivaretas. Den svenske loven taler om "utilbørlig" fordel eller ulempe, hvilket må innebære at et brudd med forholdsmessigheten som har en god begrunnelse, må være tillatt. Også NOU-ens begrep "ikke-vridende" synes å henspille på at det er misbruket man vil til livs, ikke ordninger som av ulike grunner også støttes av de som vil bære tapet.

Det er et klart behov for en bestemmelse som hindrer at et flertall vedtar en støtteordning som gir relativt mest til det samme flertallet. Men det foreligger ikke det samme behovet for et forbud mot å gi de mindre partiene noe mer enn de forholdsmessig skulle hatt, så lenge de store partigruppene, som vil være de som bærer tapet, aksepterer dette.

For det fjerde må § 10 annet ledd siste punktum kunne tolkes i lys av reglene om statlig støtte i §§ 11 til 13. Argumentet vil være at når den statlige støtta – ved sin oppdeling i grunnstøtte og stemmestøtte – bryter med et prinsipp om absolutt forholdsmessighet, må det også være akseptabelt for den kommunale støtta.

Partilovnemndas vurdering så langt er derfor at § 10 annet ledd siste punktum ikke forbyr at noe av den kommunale og fylkeskommunale partistøtta til de folkevalgte gruppene i kommunestyrene og fylkestingene gis i form av et flatt (ikke-differensiert) grunntilskudd.

Spørsmålene fra Eigersund er imidlertid ikke fullt ut besvart med dette. Etter partiloven §§ 11 til 13 er det kun en tidel av den samlede statsstøtte som ikke fordeles forholdsmessig, mens Eigersund kommunes reglement innebærer at 50 prosent av den kommunale støtta unntas fra forholdsmessighetsprinsippet. Det er etter Partilovnemndas vurdering klart i overkant av hva som kan forsvares. En klar hovedvekt av støtta må fordeles i samsvar med stemmetall eller antall representanter, dvs. at den må fordeles forholdsmessig. Et sikkert utgangspunkt vil da være lovens ordning for fordeling av statlig grunnstøtte og stemmestøtte, selv om det nok kan være anledning for den enkelte kommune å øke grunnstøtta opp mot 20 prosent, om dette også har tilslutning fra de partiene som da vil få noe mindre enn de etter en absolutt forholdsmessig fordeling skulle hatt.

Det bør ellers være opp til den enkelte kommune å avgjøre om stemmetallene ved siste kommunestyrevalg eller representantfordelingen skal være utgangspunktet for den forholdsmessige fordelingen av støtta, selv om det neppe er tvilsomt at en fordeling etter stemmetall vil være mest i samsvar med lovens ordlyd ("deres oppslutning ved valget"). Antall representanter reflekterer likevel stemmefordelingen så vidt godt, at det ikke kan sies å bryte med forholdsmessighetsprinsippet å benytte representantfordelingen som nøkkel.

Partilovnemnda vil videre minne om at støtte etter § 10 annet ledd ikke er partistøtte som sådan, men støtte til de folkevalgte gruppene. Det var etter rundskriv P-650 ikke er vilkår for



slik støtte at den folkevalgte gruppa tilhørte et registret parti. Noe slikt vilkår ble heller ikke innført med partiloven, jf. bl.a. Ot.prp nr. 84 (2004-05) side 24:

Etter forslaget vil gruppe- og representantstøtten utbetales over de kommunale budsjettene og fortsatt også komme de uregistrerte partiene og listene til gode.

En kommune kan derfor ikke ha et reglement for gruppestøtte/representantstøtte som ekskluderer en eller flere representanter fordi disse ikke representerer et registret parti. Selv om det i en kommune for tida bare skulle være registrerte partier representert i kommunestyret, bør reglementet ta i betraktning at situasjonen kan endre seg.

Partilovnemndas uttalelse er enstemmig. Uttalelsen ble behandlet på møte 11. januar 2007, med fire av fem medlemmer tilstede. Det femte medlemmet, Zazzera, hadde i forkant gitt sin tilslutning ved e-post 18. desember 2006.

For Partilovnemnda

Ørnulf Røhnebæk  
nemndsleder

Partilovnemnda  
v/leder Ørnulf Røhnebæk  
Fylkesmannen i Hedmark  
Postboks 4034  
2306 Hamar

Fornyings- og administrasjonsdepartementet  
Postboks 8004 Dep  
0030 Oslo

Hamar, 4. januar 2008

Sak 34-06: Partiloven § 10 annet ledd, kommunal støtte til kommunestyregruppene, utdypende tolkningsuttalelse

Det vises til Partilovnemndas uttalelse i brev 11. januar 2007 og seinere e-postkorrespondanse mellom seniorrådgiver Nergård i Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) og nemndleder.

*Sakens bakgrunn*

Nemndas uttalelse i sak 34-06 gjaldt tolkningen av partiloven § 10 annet ledd, etter en forespørsel fra Eigersund kommune. Bestemmelsen lyder:

Kommunene finansierer de folkevalgte gruppene i kommunestyret. Støtten til de folkevalgte gruppene i ... kommunestyret skal ytes forholdsmessig etter deres oppslutning ved valget.

Nemndas konklusjon var bl.a.:

Partilovnemndas vurdering så langt er derfor at § 10 annet ledd siste punktum ikke forbyr at noe av den kommunale og fylkeskommunale partistøtta til de folkevalgte gruppene i kommunestyrene og fylkestingene gis i form av et flatt (ikke-differensiert) grunntilskudd.

Spørsmålene fra Eigersund er imidlertid ikke fullt ut besvart med dette. Etter partiloven §§ 11 til 13 er det kun en tidel av den samlede statsstøtte som ikke fordeles forholdsmessig, mens Eigersund kommunes reglement innebærer at 50 prosent av den kommunale støtta unntas fra forholdsmessighetsprinsippet. Det er etter Partilovnemndas vurdering klart i overkant av hva som kan forsvares. En klar hovedvekt av støtta må fordeles i samsvar med stemmetall eller antall representanter, dvs. at den må fordeles forholdsmessig. Et sikkert utgangspunkt vil da være lovens ordning for fordeling av statlig grunnstøtte og stemmestøtte, selv om det nok kan være anledning for den enkelte kommune å øke grunnstøtta opp mot 20 prosent, om dette også har tilslutning fra de partiene som da vil få noe mindre enn de etter en absolutt forholdsmessig fordeling skulle hatt.

Ved dette var nemnda klart mer avvisende til flat støtte enn det FAD tidligere hadde vært i muntlig rådgivning til enkelte kommuner før Partilovnemnda ble opprettet. FAD hadde

antydning at det gamle regimet med inntil 50 prosent som flat støtte, kunne videreføres. Etter at nemnda kom med sin uttalelse fikk departementet spørsmål fra kommuner om den nærmere forståelsen av nemndas uttalelse. Departementet og nemndsleder var i kontakt om dette i slutten av februar 2007, bl.a. med sikte på om det var mulig å gi mer presis informasjon til kommunene.

På bakgrunn av dette har FAD i brev til alle landets kommuner og fylkeskommuner uttalt følgende om hvordan nemndas uttalelse skal forstås:

Uttalelsen innebærer en maksimale grensen for hvor mye av den kommunale støtten til det folkevalgte organ som kan unntas fra forholdsmessighetsprinsippet, dvs være stemmeuavhengig. Denne grensen ("flate" satsen) kan ikke være høyere enn 20 pst av bevilget beløp.

Uttalelsen fra Partilovnemnda skal videre tolkes slik at det ved stemmeuavhengig støtte opptil 10 pst av bevilget beløp, kun kreves simpelt flertall i kommunestyret eller fylkestinget. For vedtak om stemmeuavhengig støtte opptil 20 pst. av bevilget beløp, kreves det enstemmighet i kommunestyret eller fylkestinget.

Departementet ber om at alle kommuner og fylkeskommuner legger ovennevnte tolkning til grunn ved etablering eller videreføring av støtteordninger til folkevalgte organer etter partiloven § 10 annet ledd.

Denne uttalelsen fra departementet har igjen ført til visse reaksjoner fra enkelte kommuner. Blant annet er det anført mot uttalelsen at det ikke foreligger hjemmel til å kreve enstemmighet, jf. at kommuneloven § 35 første ledd sier at vedtak treffes med alminnelig flertall. Det er også anført at departementet/Partilovnemnda ikke kan instruere kommunene. FAD har derfor bedt Partilovnemnda – eventuelt nemndas leder – om ytterligere avklaring.

#### *Nemndas merknader*

Partilovnemndas oppgaver følger av partiloven § 24 annet ledd, som lyder:

Partilovnemnda skal:

- a) tolke det aktuelle regelverket
- b) fatte vedtak om tilbakeholdelse av støtte
- c) avgjøre klager over vedtak om registrering, jf. § 8
- d) avgjøre klager over vedtak om tildeling av statlig støtte, jf. § 15.

Nemnda har i en tidligere sak (sak 5-06) drøftet sin egen kompetanse og kommet til bl.a. følgende:

Nemnda skal ikke bare tolke – med bindende virkning som øverste forvaltningsorgan – i samband med enkeltvedtak, men også yte en mer generell tolkningservice i form av ikke-bindende rådgivende uttalelser.

Det er viktig å merke seg at det nemnda kan gjøre som generell tolkningsinstans, er å gi råd om hvordan loven bør tolkes. Nemnda kan derimot ikke endelig bestemme hva som er den riktige tolkningen, med f.eks. bindende virkning for domstolene.

Formuleringen i vårt brev 11. januar 2007 er valgt for å ivareta nettopp dette. Vi gikk fra det vi anså som en sikker tolkning til det mer usikre. Når det innenfor det statlige støttesystemet er greit at 10 prosent av totalstøtten gis som flate tilskudd, må det anses som en lovlig prosent også innenfor de kommunale støttesystemene. Derfor turte vi omtale dette som "et sikkert utgangspunkt".

Her kunne nemndas uttalelsen stoppet, men fordi nemnda mente å vite at mange kommuner ville finne 10 prosent som flatt tilskudd svært lite – ikke minst fordi mange hadde 50 prosent under den forrige ordningen – ønsket vi å antyde hva som kanskje kunne gi mulighet for utvidelse. Derfor la vi til at det ved en eller annen form for aksept/samtykke fra de partiene som taper på at mer enn 10 prosent av totalstøtta anvendes som flatt tilskudd, kan man nok tenke seg opp mot 20 prosent.

Nemnda kan ikke garantere at 20 prosent som flatt grunntilskudd sjøl ved tilslutning fra alle partier som da får mindre enn ved absolutt forholdsmessighet, vil bli akseptert av en domstol – om spørsmålet skulle komme dit. Nemnda kan heller ikke garantere at fylkesmannen ved eventuell legalitetskontroll av kommunenes reglement for partistøtte, vil finne at 20 prosent som flatt tilskudd er lovlig, jf. for øvrig at det følger av partiloven § 15 at Partilovnemnda ikke er klageinstans for vedtak om kommunal støtte. Men vi mener at gode grunner – det vil her si samtykke fra de som påføres tap – taler for at det bør kunne aksepteres som en forsvarlig praksis etter loven. Lovens snevre rammer utvides for så vidt ved samtykke. Vi tror dessuten at nemndas uttalelse i favør av inntil 20 prosent på nærmere vilkår kan bidra til at f.eks. fylkesmennene og domstolene godtar denne grensa, ikke minst fordi Partilovnemnda er gitt en særlig tolkningskompetanse.

Det viste seg så i etterkant at våre formuleringer ble for runde for det praktiske liv. Enkelte kommuner ville vite nøyaktig hvordan man skulle gå fram for at 20 prosent som flatt tilskudd skulle blir lovlig.

Partilovnemndas leder drøftet dette med seniorrådgiver Nergård i FAD, og han uttrykte da – som et eksempel – at om en kommune enstemmig vedtar et reglementet med 20 prosent flat støtte, så har man jo nettopp ved enstemmigheten sikret seg slik tilslutning som nevnt i nemndas uttalelse. Det synes å være bakgrunnen for FADs utsagn i brevet om at det "for vedtak om stemmeuavhengig støtte opptil 20 pst. av bevilget beløp" kreves enstemmighet.

FAD foretok dermed en pratisk tillempning av nemndas uttalelse. Men den er nok for bastant. Om man kan sikre samtykke/tilslutning fra de partigruppene som vil lide et tap på en annen måte enn ved enstemmighet, bør det være like godt. Og enstemmighet er det i prinsipp ikke behov for – det sentrale er at de som taper på ordningen, godtar tapet. Det kan følgelig ikke være noe behov for tilslutning også fra de som vinner på ordningen.

Det er etter nemndas syn ingen motsetning mellom det som her er foreslått og kommunelovens generelle regel om at kommunale vedtak treffes ved alminnelig flertall. Det er ikke slik at nemndas råd begrenser kommunenes rett til å treffe flertallsvedtak. Tvert om peker nemnda på hvordan kommunene kan utvide sin mulighet til å gi partistøtte som flatt tilskudd, utover det som følger av lovens ordlyd.

Det er heller ikke slik at nemnda – ved vår uttalelse 11. januar 2007 – eller FAD ved sitt brev til kommuner og fylkeskommunen – instruerer kommunene/fylkeskommunene. Igjen må man holde fast ved utgangspunktet: Det er usikkert om loven tillater at mer enn 10 prosent brukes

som flatt tilskudd. Om den enkelte kommune ønsker en høyere sats, kan det nok være akseptabelt – inntil 20 prosent – om man sikrer seg samtykke fra de som vil bære tapet. I dette ligger det ingen instruksjon – men en veiledning om hvordan man eventuelt kan utvide sin kompetanse.

Partiloven § 10 annet ledd omhandler etter sin ordlyd ”de folkevalgte gruppene i kommunestyret”. Kommunal støtte til partiene kan komme i mange former. Det synes likevel klart at § 10 annet ledd ikke tar sikte på å regulere f.eks. spørsmål om frikjøp av gruppeledere, eventuelt andre kommunepolitikere, eller fordeling av lønnede verv osv. mellom partier og posisjon og opposisjon.

Denne tolkningsuttalelsen er enstemmig. Uttalelsen ble behandlet på møte 29. november 2007, med fire av fem medlemmer tilstede – med Zazzera som den fraværende. Et revidert utkast ble deretter sendt på sirkulasjon og ble akseptert av samtlige medlemmer, ved e-post per 3. januar 2008.

For Partilovnemnda

Ørnulf Røhnebæk  
nemndsleder

## Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune

Saksbehandler: Gaute Hesjedal

Saksgang:  
Kontrollutvalget

Møtedato:  
28.08.14

### SAKSNR. 30/14

#### Referatsaker

- Protokoll fra generalforsamling i Vestviken kollektivtrafikk AS
- Protokoll fra generalforsamling i Vestfold kollektivtrafikk AS
- Kontrollutvalgets rett til innsyn i tilsattes e-post
- Endringer i IKS-loven
- KS lanserer nytt styrevervregister

Dokumentene er vedlagt.

#### Innstilling:

Referatsakene tas til orientering.

#### Vedtak:

## ORDINÆR GENERALFORSAMLING

### i Vestviken Kollektivtrafikk AS

ble avholdt den 25. juni 2014 i VKTs lokaler i Tønsberg.

Tilstede var:

Vestfold fylkeskommune v/ Per-Eivind Johansen, fylkesordfører

Buskerud fylkeskommune v/ Trond Johansen, leder av hovedutvalget for samferdselssektoren, med fullmakt.

Telemark fylkeskommune v/ Sigbjørn Molvik, leder av hovedutvalg for samferdsel, med fullmakt.

Således var samtlige aksjer representert.

Dessuten møtte styreleder Bjørn Myhre, adm. direktør Erik Gundersen og økonomisjef Tone K. Borge fra Vestviken Kollektivtrafikk AS og Daniel Masløy-Hansen fra Vestfold fylkeskommune.

**Til behandling forelå:**

#### **1. Valg av møteleder**

Bjørn Myhre ble valgt til å lede møtet.

#### **2. Godkjenning av innkallingen**

Det fremkom ikke bemerkninger til innkallingen, og denne ble således godkjent.

#### **3. Valg av representant til å undertegne protokollen sammen med møtelederen**

Per-Eivind Johansen ble valgt til å undertegne protokollen sammen med møteleder.

#### **4. Godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen**

Årsregnskapet og styrets årsberetning for 2013 ble godkjent, herunder anvendelse av årets overskudd kr. 4 050 479,- som overføres til annen egenkapital.

#### **5. Fastsettelse av årsgodtgjørelse til styrets leder og øvrige styremedlemmer. Godkjennelse av honorar til revisor**

For perioden juli 13 tom juni 14 fastsettes styrehonoraret til kr 55.000 for styremedlemmene og kr 80.000 for styreleder. For varamedlemmene fastsettes styrehonoraret til kr 5.000 pr møte.

Revisor godtgjøres etter regning.

#### **6. Valg av styreleder, styremedlemmer**

Som styre ble valgt:

Halvor Ringhus	med personlig varamedlem	Lise Wiik
Veslemøy Wåle	med personlig varamedlem	Gry Anette R. Amundsen
Bjørn Myhre	med personlig varamedlem	Henry Smidsrød
Irene Øyangen	med personlig varamedlem	Eva K. Ulland
Nils Peter Undebakke	med personlig varamedlem	Lise Løff
Trond Johansen	med personlig varamedlem	Arne Jørstad
Jan Einar Hvitstein (ansattes repr.)	med personlig varamedlem	Inger Dalen

Samtlige er valgt for 2 år.

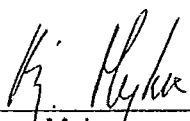
Som styrets leder ble Bjørn Myhre valgt.

I tillegg til ansattes representant med varamedlem til styret, har de ansatte forslått at varamedlem Inger Dalen blir valgt som observatør til styret.

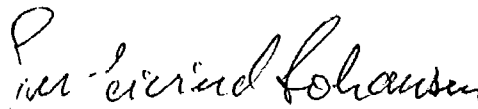
Det var ingen flere saker til behandling.

Møtet hevet.

Tønsberg, 25. juni 2014



Bjørn Myhre



Per-Eivind Johansen



**ORDINÆR GENERALFORSAMLING I  
VESTFOLD KOLLEKTIVTRAFIKK AS**

25. juni 2014 ble det avholdt ordinær generalforsamling i

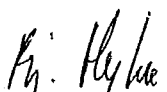
**Vestfold Kollektivtrafikk AS**

Tilstede som aksjonær var eneaksjonær Vestfold fylkeskommune representert  
v/fylkesordfører Per-Eivind Johansen.

- 1) Innkallelse og dagsorden ble godkjent.
- 2) Per-Eivind Johansen valgt til å undertegne protokollen sammen med møteleder, som i henhold til vedtektene er styrets leder.
- 3) Årsregnskapet og styrets årsberetning for 2013 ble godkjent, herunder årets underskudd på minus kr. 2.855.426,- som dekkes av annen egenkapital.
- 4) For perioden juli 2013 til juni 2014 fastsettes styrehonoraret til kr 10.000 for hver av de tre styremedlemmene.

Revisor godtgjøres etter regning.

Tønsberg, 25.juni 2014

  
Bjørn Myhre

  
Per-Eivind Johansen

## **eINFO 14/7 - Kontrollutvalgets rett til innsyn i tilsattes e-post**

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i brev av 16. juni 2014 svart på et spørsmål fra et kontrollutvalgssekretariat om forholdet mellom kontrollutvalgsforskriften og personopplysningsforskriften, jf. vedlegg.

Hovedpoengene i departementets uttalelse er – slik vi ser det – følgende:

*"Kontrollutvalget kan ikke betraktes som en del av kommunen som arbeidsgiver. Personopplysningsforskriften kap. 9 kommer derfor etter vår vurdering ikke direkte til anvendelse".*

Men ...

*"Dersom det foreligger rettslig grunnlag for kontrollutvalgets innsyn i ansattes e-post. bør derfor prosedyrereglene i personopplysningsforskriften § 9-3 etterleves"*

For øvrig viser vi til departementets brev.

Oslo, 19. juni 2014  
Norges Kommunerevisorforbund

Bernt Frydenberg  
Juridisk rådgiver

**Norges Kommunerevisorforbund**  
– på vakt for fellesskapets verdier

**Postadresse:**  
Postboks 1417 Vika  
0115 OSLO

**Besøksadresse:**  
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

**Telefon:** 23 23 97 00  
**E-post:** [post@nkrf.no](mailto:post@nkrf.no)  
**Web:** [www.nkrf.no](http://www.nkrf.no)

**Org.nr.:** 975 450 694  
**Kontonr.:** 1450.12.70424

Du er her: [Hjem](#) > [Aktuelt](#) > Endringer i IKS loven

## Aktuelt

# Endringer i IKS loven

05.05.2014 Tone Molvær Berset

I disse dager er det mange interkommunale selskaper (IKS) som avholder representantskapsmøter. Vi minner om at det er gjort noen endringer i IKS-loven som kan få betydning for prosessen ved årets budsjettbehandling.

Budsjettet er endelig når det er vedtatt av representantskapet

For IKS som får årlige tilskudd fra eierkommunene sine er det ikke lenger nødvendig å vente på at eierkommunene skal behandle sine budsjett. Selskapets årsbudsjett er endelig når det er vedtatt av representantskapet (men må revideres dersom det oppstår vesentlige endringer). Denne forenklingen gjelder for interkommunale selskaper og er en følge av at IKS-lovens § 18 nå er fjernet.

### Låneopptak i IKS

Det er også gjort endringer i reglene for adgangen til å ta opp lån for IKS. Selskapet kan bare ta opp lån dersom dette står i selskapsavtalen, og selskapsavtalen må ha en øvre grense for selskapets låneopptak. Det betyr at selskapet nå ikke kan ta opp lån uten at eierne er enige og denne enigheten er kommet til uttrykk i selskapsavtalen. På den annen side er det ikke lenger nødvendig at låneopptak godkjennes av departementet (fylkesmann), bortsett fra når en av eierkommunene er underlagt de særlige reglene i kommuneloven § 60 (ROBEK). Disse endringene er en følge av at IKS-lovens § 22, fjerde ledd er fjernet. For representantskapet innebærer dette at det ikke kan fastsette et budsjett som er basert på låneopptak uten at selskapet er gitt adgang til dette i selskapsavtalen.

Ta kontakt med [Tone Molvær Berset](#) dersom det er noe du lurer på om dette.

Referat-jok



Arbeidsgiver

Økonomi

Helse og velferd

Skole og oppvekst

Samfunn og demokrati

Innovasjon og forskning

Om KS

## KS lanserer nytt styrevervregister

12.05.2014

[Skriv ut](#) | [Tips](#)

Fra mandag 12. mai blir styreverv og andre viktige interesser til folkevalgte og ledere i kommuner og fylkeskommuner automatisk tilgjengelig i Styrevervregisteret.

Registeret vil inneholde en oversikt over alle folkevalgte, ledere og ansatte med innstillings- og beslutningsrett i de om lag 350 kommuner/fylkeskommuner, samt 94 kommunale selskaper som har sluttet seg til registeret.

Folkevalgte og ledere trenger ikke lenger selv registrere sine verv. Opplysninger fra Kommuneregisteret om verv og stilling i kommunesektoren, samt opplysninger fra Enhetsregisteret og Foretaksregisteret («Brønnøysundregistrene»), blir nå automatisk lagret i Styrevervregisteret. Opplysningene oppdateres hvert år i desember.

- Dette gjør det enklere for folkevalgte og ledere som heretter slipper å passe på at de riktige opplysningene er oppgitt og oppdatert. Samtidig gjøres informasjonen mer tilgjengelig og komplett, fordi alle offentlig registrerte opplysninger om folkevalgte og ledere i kommunen finnes på ett sted. Dette er i tråd med vår målsetting om åpenhet i kommunesektoren, sier styreleder i KS, Gunn Marit Helgesen.

### Kommunene avgjør

KS har ingen myndighet til å pålegge kommuner og fylkeskommuner å være med i Styrevervregisteret. Dette må fortsatt vedtas av kommunestyre og fylkesting. Men når en kommune eller fylkeskommune har vedtatt å slutte seg til registeret, vil opplysningene om samtlige folkevalgte og ansatte som skal omfattes av registeret, bli automatisk overført til Styrevervregisteret. Deretter er det opp til den enkelte å legge til opplysninger som ikke er registrert i Enhets- eller Foretaksregisteret, men som han eller hun vurderer å kunne ha betydning.

### Avklart

Kommuner og fylkeskommuner som alt er med i Styrevervregisteret, trenger ikke gjøre nytt vedtak. Selv om registeret vil omfatte langt flere personer ettersom registreringen nå skjer automatisk, trengs det ikke samtykke fra den enkelte.

- Dette er avklart i dialog med Datatilsynet og Brønnøysundregistret. Det viktig å understreke at registeret ikke vil inneholde noen opplysninger som ikke allerede står i offentlige registre, med mindre den enkelte legger dem inn selv, sier Gunn Marit Helgesen.

### Kontakter i KS

Direktør Kjell Torgeir Skjetne, tlf 916 37 594  
Spesialrådgiver Lise Spikkeland, tlf 901 10 048  
Pressekontakt Kjell Erik Saure, tlf 906 01 503

#### KONTAKTPERSONER FOR DENNE SAKEN

Spikkeland, Lise Lokaldemokrati og  
kommuneøkonomi  
Lise.Spikkeland@ks.no

Skjetne, Kjell-Torgeir Lokaldemokrati og  
kommuneøkonomi  
Kjell-Torgeir.Skjetne@ks.no

#### SENTRALE LENKER OG DOKUMENTER

[Styrevervregisteret](#)

© KS  
Redaktør: Sissel Ambjør  
Webmaster: [ks.no-support@ks.no](mailto:ks.no-support@ks.no)

Kontakt ansatte  
 Nyhetsvarsling  
 RSS-strøm  
 Nettstedskart  
 Alfabetisk oversikt